

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1414

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Salmenhaara, Perttu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työhallinto maahanmuuttajien työmarkkinapäöomien kehittäjänä: tarkastelussa Action-hanke			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-01-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 129 + liitteet (6 sivua)
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus käsittelee maahanmuuttajien työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta ja ensimmäisen sukupolven maahanmuuttajien työmarkkinaintegraation edellytyksiä ja esteitä. Keskeisin tutkimuskohde on Helsingin työvoimatoimiston vuosina 1999-2000 toteuttama hyvin koulutettujen maahanmuuttajien työllistämishanke Action. Tutkimuksessa tehdään myös lyhyt katsaus maahanmuuttajien työmarkkina-asemaan Suomessa ja kolmessa muussa Pohjoismaassa, sekä arvioidaan alan aiempaa suomalaista tutkimusta maahanmuuttajaspesifin työmarkkinateorian valossa. Teoreettisena puitteena käytetään sosiaalisen, kulttuurisen ja inhimillisen pääoman käsitteitä.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena on arvioida maahanmuuttajien työmarkkinaintegraation edellytyksiä ja esteitä sekä työhallinnon valmiuksia edistää maahanmuuttajien työmarkkinaintegraatiota. Action-hankkeen päämääränä oli kehittää työhallinnon sosiaalista pääömaa, ts. yhteistyöverkostoja ja toimintatapoja, jotta työllistymistulokset paranisivat. Tutkimus tarkastelee sitä, kuinka hyvin tässä onnistuttiin.</p> <p>Tutkimusote on laadullinen. Action-hanketta tarkastellaan projektin ja työhallinnon asiakirjojen tekstianalyysin ja teemahaastattelujen pohjalta. Maahanmuuttajien työmarkkinaintegraation tarkastelu perustuu sekundaaritulkintaan, ts. toisten tutkimusten käsittelyyn.</p> <p>Tutkimuksessa on kolme päätulosta. Ensinnä, työhallinto joutuu samanaikaisesti reagoimaan sekä muuttuvaan työvoiman kysyntään, että uudenlaisten työnhakijoiden tarpeisiin. Jotta maahanmuuttajien inhimillinen ja kulttuurinen pääöma saadaan työmarkkinoiden käyttöön mahdollisimman tehokkaasti, työhallinnon on kyettävä kehittämään sosiaalista pääömaansa siten, että maahanmuuttajille tarjottavat koulutussisällöt saadaan vastaamaan sekä heidän pedagogisia tarpeitaan, että työmarkkinoiden muuttuvia kompetenssivaatimuksia. Erityisesti suomen kielen koulutuksen järjestämisessä on kehittämisen varaa. Aiemman tutkimuskirjallisuuden valossa voidaan havaita, että maahanmuuttajatyövoiman tarve tulee Suomessa mm. väestön ikääntymisen vuoksi väistämättä kasvamaan. Samaan aikaan maahanmuuttajien työmarkkinaintegraation edellytykset näyttävät Suomessa erityisen huonoilta. Työhallinnossa eri asiantuntijoiden välisen yhteistyön kehittämisen ja elinkeinoelämän toimintalogiikan ymmärtämisen arvo näyttäisi Action-hankkeen valossa nousevan merkittävästi.</p> <p>Toiseksi, Actionin kaltaiset kokeilevat hankkeet tuntuisivat olevan varsin tehokas tapa kehittää työhallinnon toimintaa, koska ammattilaisten innovatiivinen potentiaali saadaan niiden puitteissa muunnettua käytännössä testatuiksi toimintamalleiksi. Siihen on myös suuri tarve, koska maahanmuuttajien työllisyystilanne on Suomessa huono.</p> <p>Kolmanneksi, maahanmuuttajien työvoimapolitiittisen koulutuksen resurssointia tulisi pohtia uudestaan. Nykyisessä tilanteessa maahanmuuttajien työllistymisen vaatimia satsauksia ei nähdä tarpeeksi laajana yhteiskunnallisena investointina, vaikka voidaan osoittaa että maahanmuuttajien täydennyskoulutus tuottaa pienellä yhteiskunnallisella panostuksella kompetenttia työvoimaa. Maahanmuuttajien täydennyskoulutusta kehittämällä saadaan tuotettua osaavaa työvoimaa työmarkkinoille suhteellisen vähin yhteiskunnallisin kustannuksin, koska suuri osa maahanmuuttajien koulutuksesta on hankittu ja maksettu muualla kuin Suomessa. Ilman nykyistä paremmin toimivaa ja resurssoitua koulutusjärjestelmää maahanmuuttajien työmarkkinamarginalisaatio uhkaa sen sijaan muodostua pysyväksi.</p> <p>Tärkeimpinä kirjallisuuslähteinä ovat Geoffrey G. Reitzin, Annika Forsanderin, Anne Alitolppa-Niitamon, Robert Bellin ja Pierre Bourdieun julkaisut.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords maahanmuuttajat-työmarkkinat-integraatio-Suomi sosiaalinen pääöma-työhallinto			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			